

Høring over lov om oprettelsen af Nationalt Genom Center

Sundhedsministeriet udsender hermed høring over loven om oprettelsen af Nationalt Genom Center (NGC) til brug for en evaluering af lovens bestemmelser.

Baggrund

I 2016 lancerede den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Danske Regioner den første strategi for udvikling af personlig medicin i Danmark, "National Strategi for Personlig Medicin 2017-2020". Strategien havde fokus på, at personlig medicin skulle komme patienterne til gode. Oprettelsen af Nationalt Genom Center var et essentielt led i strategien, da Nationalt Genom Center fik til formål at udvikle og drive Danmarks nationale infrastruktur for personlig medicin.

Den 29. maj 2018 vedtog et bredt flertal i Folketinget L 146, der dannede grundlag for lov nr. 728 af 8. juni 2018 om ændring af sundhedsloven (om bl.a. oprettelse af Nationalt Genom Center m.v.).

Lovforslaget fulgte af den politiske aftale fra den 22. januar 2018 om forslag til lov om ændring af sundhedsloven, herunder oprettelse af Nationalt Genom Center m.v., som blev indgået af den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Socialistisk Folkeparti. I den politiske aftale blev det aftalt, at sundhedsministeren skulle iværksætte en generel evaluering af lovens bestemmelser om Nationalt Genom Center senest i 2019. Lovens bestemmelser om Nationalt Genom Center trådte imidlertid først i kraft den 1. maj 2019, og bekendtgørelse nr. 360 af 4. april 2019 om Nationalt Genom Centers indsamling af genetiske oplysninger trådte i kraft den 1. juli 2019.

Nationalt Genom Center var derfor fortsat i en etableringsfase i 2019, og evalueringen blev udsat. Efterfølgende har håndteringen af COVID-19 pandemien medført, at evalueringen er blevet yderligere udsat.

Formål

Formålet med evalueringen er at afdække eventuelle behov for at præcisere eller ændre reguleringen, som vedrører Nationalt Genom Center. På baggrund af de indkomne høringssvar vil Sundhedsministeriet udarbejde en samlet evaluering af reglerne vedr. Nationalt Genom Center og lovens bestemmelser.

I dette brev høres over følgende emner, som vil indgå i evalueringen:

1. National Genom Centers formål og status for etablering af en infrastruktur for personlig medicin, herunder tilbud om helgenomsekventering til relevante patientgrupper
2. Indberetning til Nationalt Genom Center

3. Mulighed for, at en borger kan anmode om at få data fra gamle genetiske undersøgelser opbevaret i Nationalt Genom Center
4. Skriftligt samtykke til patientbehandling, der indebærer omfattende genetisk analyse
5. Selvbestemmelse over genetiske oplysninger, herunder mulighed for at frabede sig, at ens egne genetiske oplysninger behandles til andet end ens egen behandling eller formål i umiddelbar tilknytning hertil
6. Beskyttelse af danskernes genetiske oplysninger og gennemsigtighed, herunder borgerens mulighed for at få adgang til log-oplysninger på sundhed.dk
7. Etablering af frivillig ordning, der indebærer, at en borger kan stille sine genetisk oplysninger til rådighed for udviklingen af personlig medicin

Nedenfor er en beskrivelse og status på ovenstående punkter, som I bedes kommentere på, såfremt der er bemærkninger. Vedlagt dette høringsbrev er desuden et baggrundsnotat med en uddybende beskrivelse af formålet med Nationalt Genom Center. I notatet beskrives endvidere bestemmelserne i sundhedsloven, der vedrører oprettelsen af National Genom Center samt bestemmelserne i bekendtgørelse om Nationalt Genom Centers indsamling af genetiske oplysninger (BEK nr. 360 af 04/04/2019).

1. Nationalt Genom Centers formål og status for etablering af en infrastruktur for personlig medicin, herunder tilbud om helgenomsekventering til relevante patientgrupper

Både i det danske sundhedsvæsen og i andre lande er der en udvikling i gang, hvor patientbehandling og forebyggelse af sygdomme i højere grad tilpasses den enkelte patient bl.a. med afsæt i viden om genernes betydning.

Denne udvikling af personlig medicin og implementering heraf i det danske sundhedsvæsen forudsætter anvendelsen af omfangsrige og stigende informationsmængder, hvilket har medført et behov for opbygning af en målrettet, sikker og fælles informationsinfrastruktur som supplement til den allerede eksisterende regionale informationsinfrastruktur. Derfor blev Nationalt Genom Center oprettet.

Nationalt Genom Centers formål og opgaver

Det fremgår af sundhedslovens § 223, at Nationalt Genom Center forvalter forhold vedr. udviklingen af personlig medicin samt understøtter udviklingen af personlig medicin i samarbejde med det danske sundhedsvæsen, forskningsinstitutioner, patientforeninger mv. Nationalt Genom Center er således med til at sikre, at sundhedsvæsenet i højere grad kan tilbyde patienterne en mere præcis diagnose og behandling. Den generelle udvikling af personlig medicin sker i tæt samarbejde med regionerne, hvor den konkrete patientbehandling varetages.

Nationalt Genom Center har ansvaret for at udvikle og drive Danmarks nationale infrastruktur for personlig medicin bestående af et Nationalt Helgenomsekventeringscenter og et Nationalt High Performance Computing Center (supercomputer). Det Nationale Helgenomsekventeringscenter sekventerer prøver og processerer data, så det er klar til fortolkning i de kliniske afdelinger i de respektive regioner. High Performance Computer Centeret understøtter den kliniske drift i regionerne ved at stille sikker serverkapacitet samt sikker adgang til dataanalyse til rådighed for klinikere. Dernæst analyseres og lagres genomdata i den Nationale Genomdatabase.

Derudover har Nationalt Genom Center etableret NGC Forskerservice, som giver forskere mulighed for at bruge supercomputeren, ligesom Nationalt Genom Center stiller værktøjer til bl.a. fortolkning til rådighed.

Med formålsbestemmelsen angives Nationalt Genom Centers formål. Begrebet personlig medicin defineres ikke nærmere.

Patientgrupper:

Der foretages omfattende genetiske analyser af forskellig art i sundhedsvæsnen, herunder bl.a. helgenomsekventeringer. Det forventes, at der vil blive et øget behov for helgenomsekventeringer i den nærmeste fremtid. Det skyldes, at helgenomsekventeringer vil erstatte nogle af de eksisterende genetiske analyser for at forbedre diagnostik og behandling af patienterne, ligesom helgenomsekventeringer potentielt vil kunne hjælpe andre patientgrupper end dem, der traditionelt får tilbudt genetisk analyse.

Nationalt Genom Center har fået finansiering fra Novo Nordisk Fonden til at fortage 60.000 helgenomsekventeringer frem mod medio 2024. Styregruppen for Implementering af Personlig Medicin har udvalgt en række patientgrupper, som vil blive tilbudt en helgenomsekventering, og disse er samlet i 17 specialistnetværk samt et pilotnetværk. I specialistnetværkene bidrager eksperter med sundhedsfaglig rådgivning om den pågældende patientgruppe. Specialistnetværkene omfatter:

0. Sjældne sygdomme hos børn og unge under 18 år (pilotnetværk)
  1. Børn og unge med kræft
  2. Arvelig hæmatologisk sygdom
  3. Endokrinologiske patienter
  4. Unge vokse med kræft samt arvelig kræft hos voksne
  5. Primær immundefekt
  6. Arvelige hjertesygdomme
  7. Psykiatri børn og unge
  8. Nyresvigt
  9. Uhelbredelig kræft
  10. Hæmatologisk cancer
  11. Neurogenetiske patienter
  12. Føtal medicin
  13. Sjældne sygdomme hos voksne
  14. Oftalmologi
  15. Audiogenetik
  16. Svære arvelige hudsygdomme
  17. Arvelig kolestatistiske og fibrotiske leversygdomme

I 2021 afsluttede Nationalt Genom Center etableringen af den nationale infrastruktur for den kliniske implementering af de 60.000 helgenomsekventeringer. Den første patientgruppe er påbegyndt implementering og fem øvrige er pr. 1. januar 2022 godkendt til at gå i drift.

2. Indberetning til Nationalt Genom Center

Det fremgår af sundhedslovens § 223 a, stk. 1, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at der, efter oprettelsen af Nationalt Genom Center, påhviler institutioner under Sundhedsministeriet, regionsråd og sundhedspersoner m.v., en pligt til at

indberette genetiske oplysninger, som er udledt af biologisk materiale til Nationalt Genom Center.

Adgangen til at fastsætte regler om pligt til at indberette genetiske oplysninger, der er udledt af biologisk materiale, til Nationalt Genom Center, omfatter alene genetiske analyser, der er foretaget efter oprettelsen af Nationalt Genom Center – dvs. 1. juli 2019.

Ovenstående bemyndigelse er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 360 af 4. april 2019 om Nationalt Genom Centers indsamling af genetiske oplysninger. Af bilag 2 til bekendtgørelsen fremgår det, at medmindre der forefindes en særlig aftale med Nationalt Genom Center om, at der indberettes oplysninger på anden måde, skal aktører:

- Elektronisk overføre rådata fra genetiske analyser via Nationalt Genom Centers infrastruktur
- Elektronisk overføre metadata, der er nødvendig for vurdering af kvaliteten af den genetiske analyse og korrekt håndtering af rådata, via Nationalt Genom Centers infrastruktur
- Elektronisk overføre skriftlige erklæringer på samtykke til behandling, der omfatter genetisk analyse, via Nationalt Genom Centers infrastruktur. Det bemærkes, at der er indgået en konkret aftale med de fem regioner om, at de ikke skal indberette en kopi af det skriftlige samtykke.

Ved den elektroniske overførsel skal aktører:

- Overføre rådata på prøveniveau
- Anvende de sikkerhedsforanstaltninger til adgange til infrastrukturen, som kræves af Nationalt Genom Center

Nationalt Genom Center håndterer indberetning af genetiske oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med behandling eller forskning efter 1. juli 2019, og hvor der er givet samtykke til patientbehandlingen eller til deltagelse i forskningsprojektet. Indberetningspligten omfatter data fra syv forskellige datakilder. Det bemærkes, at de syv datakilder er blevet drøftet i Arbejdsgruppen for National Genomdatabase, der konkluderer, at der er behov for at konkretisere listen, og at listen kan forkortes, uden at formålet med indberetningen påvirkes. En revideret bekendtgørelse sendes i høring i 2022.

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 223 a, stk. 1, at der alene kan fastsættes regler om pligt til at indberette genetiske oplysninger fra forskningsprojekter, hvor forsøgspersonen har givet samtykke til at deltage i det pågældende forskningsprojekt, hvori den genetiske analyse indgår. Der kan således ikke i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen fastsættes regler om pligt til at videregive genetiske oplysninger fra forskningsprojekter, hvori der er dispenseret fra kravet om samtykke efter komitélovens § 10. Det betyder, at oplysninger fra genetiske analyser, som er foretaget i forskningsprojekter, hvor der er givet dispensation efter komitélovens § 10, ikke kan indberettes til Nationalt Genom Center, også selvom forskningsprojekterne igangsættes efter etableringen af Nationalt Genom Center - fordi der ikke er indhentet samtykke.

Indberetningsbekendtgørelsen fastslår ligeledes, at genetiske oplysninger skal være indsamlet i forbindelse med patientbehandling for at blive indberettet.

Indberetning af helbredsmæssige forhold til Nationalt Genom Center

Det følger af sundhedslovens § 223 a, at sundhedsministeren tillige kan fastsætte regler om, at der påhviler institutioner under Sundhedsministeriet, regionsråd og sundhedspersoner m.v., en pligt til at give Nationalt Genom Center oplysninger om helbredsmæssige forhold, i det omfang oplysningerne er nødvendige for gennemførelsen af centerets opgaver, som fastsat i sundhedslovens § 223, stk. 1 og 2. Bemyndigelsesbestemmelsen er endnu ikke udmøntet.

Det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at begrebet oplysninger om helbredsmæssige forhold skal forstås i overensstemmelse med begrebet helbredsoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 15, som omfatter personoplysninger, der vedrører en fysisk persons fysiske eller mentale helbred, herunder levering af sundhedsydelse, og som giver information om vedkommendes helbredstilstand. Herudover fremgår det, at de genetiske oplysninger eller oplysninger om helbredsmæssige forhold, som vil skulle videregives til Nationalt Genom Center, kan komme fra f.eks. patientjournaler, registre, databaser eller biobanker.

3. Mulighed for at en borger kan anmode om at få gamle genetiske undersøgelser opbevaret i Nationalt Genom Center

De genetiske oplysninger, der opbevares i Nationalt Genom Center, vil som udgangspunkt kun være de oplysninger, der er udledt af biologisk materiale *efter oprettelsen* af Nationalt Genom Center, og kun hvor patienten har afgivet skriftligt samtykke til patientbehandling, der indebærer genetisk analyse. Dog er der mulighed for, at en borger kan anmode om at få genetiske analyser fra før oprettelsen af Nationalt Genom Center opbevaret i centret.

Det følger af sundhedslovens § 223 a, stk. 2, at sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at borgere frivilligt kan overlade genetiske oplysninger, som er udledt af biologisk materiale, til Nationalt Genom Center.

Det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at formålet er at give borgere, der har fået foretaget en genetisk analyse før oprettelsen af Nationalt Genom Center, en mulighed for frivilligt at overlade genetiske oplysninger, som er udledt af den genetiske analyse, til Nationalt Genom Center.

Det følger af bekendtgørelsen om Nationalt Genom Centers indsamling af genetiske oplysninger, at hvis en borger - før oprettelsen af Nationalt Genom Center - har fået udført en genetisk analyse, hos en aktør, der er omfattet af bekendtgørelsens § 1, kan borgeren anmode Nationalt Genom Center om at foranledige, at aktøren giver vedkommendes genetiske oplysninger til Nationalt Genom Center, jf. § 3. Anmodningen sker ved udfyldelse af en blanket vedrørende "Anmodning om overførsel af oplysninger fra helgenomsekventering til Nationalt Genom Center". Der er dermed en mulighed for, at man som borger frivilligt kan overlade sine genetiske oplysninger fra en tidligere helgenomsekventering til Nationalt Genom Center.

Ovenstående ordning trådte i kraft den 1. januar 2020.

Ordnningen har til formål at sikre, at tidligere data kan indberettes til Nationalt Genom Center. Pr. 1. februar 2022 er der ikke nogen, som har anvendt ordningen.

4. Skriftligt samtykke til patientbehandling, der indebærer omfattende genetisk analyse

Indhentning af samtykke til patientbehandling er reguleret i bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysning m.v.¹ Det følger af bekendtgørelsens § 2, stk. 5, at samtykke til behandling, der indebærer en genetisk analyse, som angivet i bekendtgørelsens bilag 1, altid skal være skriftligt og indeholde stillingtagen til sekundære fund.

Af bekendtgørelsens følger det endvidere, at før en patient, der er fyldt 15 år, meddeler samtykke til behandling, der indebærer genetisk analyse, skal patienten være skriftligt informeret om retten til at træffe beslutning om, at genetiske oplysninger, som er udledt af biologisk materiale i forbindelse med behandling, og som opbevares af Nationalt Genom Center, kun må anvendes til behandling af den pågældende og til formål, der har umiddelbart tilknytning dertil (se også punkt vedr. selvbestemmelse), jf. § 7.

Nationalt Genom Center har i forbindelse med ovenstående udarbejdet en samtykkeblanket, der kan anvendes, når der samtykkes til behandling omfattende genetisk analyse. Blanketten kan findes på Nationalt Genom Centers hjemmeside www.ngc.dk/blanketter-og-vejledninger/.

5. Selvbestemmelse over genetiske oplysninger

Mulighed for at frabede sig, at ens genetiske oplysninger behandles til andet end egen behandling eller formål i umiddelbar tilknytning hertil

Det følger af sundhedslovens § 29, stk. 1, at en patient kan beslutte, at biologisk materiale, som patienten afgiver eller har afgivet i forbindelse med behandling, kun må anvendes til behandling af den pågældende og til formål, der har en umiddelbar tilknytning hertil. En patient kan endvidere beslutte, at genetiske oplysninger, som er udledt af biologisk materiale i forbindelse med behandling, og som opbevares af Nationalt Genom Center, kun må anvendes til behandling af den pågældende og til formål, der har en umiddelbar tilknytning hertil. Patientens beslutning registreres i Vævsanvendelsesregisteret. Patienten har til enhver tid mulighed for at tilbagekalde sin beslutning ved at framelde sig Vævsanvendelsesregisteret, jf. sundhedslovens § 29, stk. 3.

Ændringen vedrørende genetiske oplysninger blev vedtaget i forbindelse med oprettelsen af Nationalt Genom Center. Ændringen indebærer, at en patient til enhver tid har mulighed for at frabede sig, at egne genetiske oplysninger, der opbevares af Nationalt Genom Center, må anvendes til andre formål end behandling af den pågældende og til formål, der har en umiddelbar tilknytning hertil.

Ved formål, der har en umiddelbar tilknytning til behandlingen, skal forstås: Kvalitetssikring, metodeudvikling, undervisning af sundhedspersoner på behandlingsstedet og lignende rutinemæssige funktioner, der har direkte tilknytning til og sammenhæng med behandlingsindsatsen. Hvis en patient har besluttet, at patientens genetiske oplysninger, som opbevares i Nationalt Genom Center, kun må benyttes til behandling af den pågældende og til formål, der har en umiddelbar tilknytning hertil, kan de genetiske oplysninger derfor ikke anvendes til forskning.

Ændringen af sundhedslovens § 29, stk. 4 indebærer endvidere, at Nationalt Genom Center, i forbindelse med en anmodning om videregivelse af oplysninger fra Nationalt

---

¹Bekendtgørelse nr. 359 af 4. april 2019 om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysning m.v., § 2, stk.

Genom Center, er forpligtet til at foretage en søgning i Vævsanvendelsesregisteret med henblik på at konstatere, om patienten har tilkendegivet, at vedkommendes genetiske oplysninger ikke må anvendes til andre formål end behandling, eller formål der har umiddelbar tilknytning hertil.

Med bestemmelsen sikres det, at patienter kan vælge, om deres oplysninger i Nationalt Genom Center kun skal anvendes til egen behandling og formål i tilknytning hertil - og dermed ikke til forskning.

6. Beskyttelse af danskernes genetiske oplysninger og gennemsigtighed, herunder borgerens mulighed for få adgang til logoplysninger på sundhed.dk

I den politiske aftale fremgår det, at databeskyttelse og behandlingssikkerhed er afgørende for Nationalt Genom Centers virke. Kravene til databeskyttelse og behandlingssikkerhed følger bl.a. af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

Kravene til databeskyttelse fremgår bl.a. af databeskyttelsesforordningens artikel 25 om databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger, databeskyttelsesforordningens artikel 32 om behandlingssikkerhed og databeskyttelsesforordningens artikel 35 om konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.

I henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 25, stk. 1, skal den dataansvarlige både på tidspunktet for fastlæggelse af midlerne til behandling og på tidspunktet for selve behandlingen, gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som er designet med henblik på effektiv implementering af databeskyttelsesprincipper, såsom dataminimering, og med henblik på integrering af de fornødne garantier i behandlingen for at opfylde kravene i databeskyttelsesforordningen og beskytte de registreredes rettigheder.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 25, stk. 2, skal den dataansvarlige gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger med henblik på gennem standardindstillinger at sikre, at kun personoplysninger, der er nødvendige til hvert specifikt formål med behandlingen, behandles.

I sundhedslovens §223 b er der fastsat en lovbestemt formålsbegrænsning for Nationalt Genom Centers behandling af oplysninger. Denne skal sikre fuld gennemsigtighed i forhold til formålet med Nationalt Genom Centers behandling af genetiske oplysninger og helbredsoplysninger, og sikre, at Nationalt Genom Center alene behandler oplysninger, som er tilgået centeret, til formål der vedrører sundhedsvæsenet, eller til videnskabelige eller statistiske formål.

Oplysninger, der tilgår Nationalt Genom Center, herunder genetiske oplysninger og oplysninger om helbredsmaessige forhold, må kun behandles i to situationer. For det første, hvis det er nødvendigt med henblik på forebyggende sygdomsbekæmpelse, medicinsk diagnose, sygepleje, patientbehandling eller forvaltning af læge- og sundhedstjenester, og behandlingen af oplysningerne foretages af en person inden for sundhedssektoren, der efter lovgivningen er undergivet tavshedspligt. For det andet, hvis behandlingen alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af undersøgelserne.

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 223 b, at Nationalt Genom Center desuden vil skulle sikre et højt databeskyttelsesniveau bl.a. gennem design og standardindstillinger og gennem anvendelse af relevante informationsikkerhedsteknologier, herunder f.eks. pseudonymisering, anonymisering og kryptering af oplysninger, og at Sikkerhedsniveauet i øvrigt løbende vil skulle tilpasses de aktuelle risici. Herudover fremgår det af lovbemærkningerne, afsnit 2.2.3., at det er hensigten, at der i umiddelbar forlængelse af oprettelsen af Nationalt Genom Center skal ske en implementering af ISO27001.

Logoplysninger

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 223 b, at Nationalt Genom Center vil skulle sikre, at der registreres oplysninger om, hvem der har foretaget opslag i registre m.v. i Nationalt Genom Center (logning).

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, afsnit 2.2.3., for så vidt angår visning af logoplysninger, at det følger af aftalen mellem regeringen og Danske Regioner om den regionale økonomi for 2018, at regeringen og Danske Regioner er enige om at sikre øget transparens om adgang til borgernes data. Regionerne vil derfor i fremtidige tilpasninger af de elektroniske patientjournaler (EPJ) sikre mulighed for at vise log-oplysninger fra disse digitalt.

7. Etablering af frivillig ordning, der indebærer, at en borger kan stille sig til rådighed for udvikling af personlig medicin

Sundhedsministeriet har sammen med bl.a. Erhvervsministeriet igangsat et projekt omkring etablering af en digital platform for rekruttering. Formålet med dette projekt er at etablere en national digital platform, hvor patienter og borgere kan registrere sig som interesserede i at deltage i fremtidige kliniske forsøg, fx inden for bestemte sygdomsområder, med henblik på at blive kontaktet af forsøgsansvarlige forskningsaktører om deltagelse i relevante kliniske forsøg. Projektet skal således bidrage til at løfte opgaven med at gøre det muligt for borger og patienter at stille sig til rådighed for personlig medicin.

Projektet er i de indledende faser med henblik på at afklare patienters og forskeres behov i forbindelse med etableringen af platformen. Herefter vil projektet udvikle relevante løsningsscenarier, og herunder afdække de juridiske rammer for at etablere en digital platform for rekruttering.

Afsluttende bemærkninger

Sundhedsministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til ovenstående emner vedrørende loven om Nationalt Genom Center senest den 31. juli 2022

Såfremt der ønskes yderligere dialog eller oplysninger, inden høringsperiodens ophør, bedes dette tilkendegivet inden 7. juli 2022

Bemærkninger og tilkendegivelser bedes sendt til sum@sum.dk med kopi til sgj@sum.dk